

Az Állami Számvevőszék feladatai, különös tekintettel a közigazgatás jövőbeni változásaira

Domokos László
az Állami Számvevőszék elnöke

Tisztelt Szervezők és Résztevők! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A költségvetési hiány 2002 utáni elszaladása, az államadósság megemelkedése, az önkormányzatok eladósodásának növekedése és a felelőtlen közpénzgazdálkodás terhes öröksége nagyon komoly gazdaságpolitikai problémát jelent ma Magyarországon. Külön gondot okoz, hogy a hatalmas adósságállomány számottevő része nem forintban áll fenn, ami az árfolyam változékonysága miatt további bizonytalansági tényezőt jelent, és még inkább leszűkíti a gazdaságpolitika mozgásterét.

Az utóbbi egy évben a Kormány és a Parlament több olyan döntést is hozott, amelyeknek célja a felelős gazdálkodás elősegítése és az adósságprobléma hatékony kezelése volt. Ezek közé tartozik, hogy az új Alaptörvénybe közpénzügyi fejezet került, a Költségvetési Tanács megerősített jogosítványokat kapott, illetve, hogy az Állami Számvevőszékről szóló törvényt újrakodifikálta az Országgyűlés.

Új időket élünk, amelyek új megoldásokat követelnek, és ez különösen igaz a közpénzek területén. Azért kellett váltani, azért kellett új szabályokat lefektetni és új intézményeket létrehozni, mert a korábbi évek krónikus állami túlköltekezését és az államadósság drasztikus megemelkedését sem az Állami Számvevőszék, sem pedig az egyéb független intézmények nem tudták megakadályozni.

A gazdasági válság és a rendezetlen magyar állami pénzügyek miatt nem kérdés, hogy takarékosagra van szükség. Ebből az is következik, hogy változatlan vagy növekvő mennyiségű feladatot ugyanannyi vagy még a korábbiaknál is kevesebb erőforrás felhasználásával kell megvalósítani. Így a megújítás nem az intézményrendszer felduzzasztását jelenti, hanem a jogosítványok kiszélesítését, az átláthatóság növelését és a szankcionálás lehetővé tételét. Ennek megfelelően a Költségvetési

Tanács önálló apparátusa meg is szűnt, a többletjogosítványokat kapó Állami Számvevőszék szervezete pedig a hatékony munkavégzés érdekében 2011 nyarán átalakult.

Engedjék meg, hogy az Állami Számvevőszék elnökeként előadásomban elsősorban arra a kérdésre koncentráljak, hogy mit tehet az ÁSZ az új jogszabályi környezetben annak érdekében, hogy enyhüljön az a szorítás, ami szinte megfojtja a magyar gazdaságot. Elsőként azt mutatom be, hogy pontosan mire való a Számvevőszék, illetve miképp hasznosulhat a számvevők munkája az új ÁSZ-törvény elfogadása után, majd pedig arra térek ki, hogy milyen plusz-feladatot jelent a Számvevőszéknek a Költségvetési Tanács megújítása.

Mire való az Állami Számvevőszék?

1. Az Állami Számvevőszék egy hivatal

A Számvevőszéknek összességében a jó kormányzást, a közpénzek szabályszerű és helyénvaló felhasználását, a hatékony, eredményes és gazdaságos közigazgatás kialakítását kell elősegítenie.

A Számvevőszék jogállását, hatáskörét és feladatait az Alaptörvény és az Állami Számvevőszékről szóló, 2011. évi LXVI. törvény határozza meg. Ezek a dokumentumok rögzítik, hogy az Állami Számvevőszék „az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, amely az Országgyűlésnek alárendelve látja el feladatát”, és amely „általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését”.

Az ÁSZ az ellenőrzési tapasztalatain alapuló megállapításaival, javaslataival, tanácsaival segíti az Országgyűlést, annak bizottságait, és az ellenőrzött szervezetek munkáját, és ezzel segíti elő a jól irányított állam működését is. A hatályos törvény a hivatali típusú számvevőszék modelljét fogadja el, ami azt jelenti, hogy az ÁSZ kötelező érvényű határozatot és ítéletet nem hoz.

A törvényi felhatalmazás a közpénzekkel való gazdálkodás ellenőrzését széles körben utalja az ÁSZ illetékességébe. Az ellenőrzésen túlmenően az Állami Számvevőszéket a törvény arra is kötelezi, hogy az ellenőrzés során felmerülő bűncselekmény gyanúja esetén megállapításait az illetékes hatósággal haladéktalanul közölje. Mivel az ÁSZ nem hoz ítéletet, így az Állami Számvevőszék jelentései, az abban foglalt megállapításai, következtetései bíróság vagy más hatóság előtt nem is támadhatók meg.

2. Az Állami Számvevőszék nem hatóság, nem bíróság és nem ügyészség

Bár egyre gyakrabban fogalmazódik meg az Állami Számvevőszékkel szemben az az elvárás, hogy az elkövetőket büntesse, erre törvényi felhatalmazással az ÁSZ nem rendelkezik. Ez épp abból adódik, hogy az Állami Számvevőszék egy hivatal, vagyis megállapításokat és javaslatokat tesz, illetve szükség szerint eljárást kezdeményez, nem pedig ítélkezik és büntet.

Mivel a Számvevőszék nem hatóság, így nem alkothat kötelezően követendő szabályokat és bírságok kiszabására sem jogosult – szemben például a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével, amelynek a pénzügyi szektort illetően vannak ilyen jogosítványai.

Az ÁSZ ezen felül nem is bíróság, azaz nem hivatott jogi kérdések eldöntésére, valamint nem rendőrség vagy ügyészség, így nem folytathat nyomozást sem. Inkább egyfajta sajátos igazságügyi szakértői szerepet tölt be, vagyis támogatja az ügyészség vádemelésével kapcsolatos eljárását és a bíróság munkáját.

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy a számvevőszéki munka nem helyettesíti az adott szervezet belső ellenőrzését, legfeljebb kiegészíti azt. Az ÁSZ azzal segíti a belső ellenőrzést, hogy kiemelt figyelmet fordít arra, hogy megfelelőek-e az ellenőrzött szervezet belső szabályai, illetve betartják-e azokat, de ez természetesen nem jelenti azt, hogy a belső kontrolltól elvárható feladatokat az ÁSZ láthatná el.

A nemzetközi standardoknak megfelelően a Számvevőszék szabadon határozza meg prioritásait, munkaprogramját és szervezeti felépítését, valamint az elvégzendő ellenőrzéseknek megfelelő módszereket is. Indokolt esetben van mód az ÁSZ által kialakított ellenőrzési terv módosítására. Az ellenőrzési tervben nem szereplő eseti vizsgálat megindítására az Országgyűlés döntése alapján, illetve a Kormány felkérésére van lehetőség. Esetlegesen állampolgári bejelentés alapján is beilleszthető egy új vizsgálat az ellenőrzési tervbe, de természetesen ilyen esetben semmilyen politikai, személyes vagy üzleti célú megkeresést és felkérést nem vesz figyelembe az ÁSZ.

A fentiekből következik, hogy egyes sajtóhírekkel és téves értelmezésekkel szemben az ÁSZ-nál nem lehet senki feljelenteni, és nincs lehetőség számvevőszéki vizsgálat megrendelésére, vagy épp leállítására sem.

3. Miképp hasznosul a számvevőszéki munka?

Az ÁSZ munkájának célja a közpénzzel való gazdálkodás jobbítása, így kiemelkedően fontos, hogy a számvevőszéki munka a gyakorlatban is hasznosuljon. A hasznosulás épp a hivatali jelleg miatt nem közvetlenül történik, a Számvevőszék egyfajta társadalmi „örkutya” szerepet tölt be. Ebből a szempontból az ÁSZ munkája hasonlatos például a védőnők munkájához. A védőnői szolgálatnak szintén nem az a feladata, hogy bírságot adjon, elítéljen és bírósági döntést hozzon, hanem az, hogy kezdeményezze a szükséges intézkedéseket, amennyiben a gyermekeket bántalmazzák vagy elhanyagolják. Ezt azt jelenti, hogy észlelje időben a veszélyeztető tényezőket, tárja fel a problémákat, és működjön közre a megoldásban – az ÁSZ feladata is épp ez, bár természetesen más területet érint.

Az ÁSZ munkája a következő módokon hasznosulhat:

- az ellenőrzött intézkedést hoz az ÁSZ jelentésének nyomán,
- az ÁSZ-jelentés ajánlásai beépülnek a törvényekbe, a jogszabályokba,
- az ellenőrzött gazdálkodása és működése megváltozik az ajánlások alapján,
- a törvényalkotó felhasználja az ÁSZ jelentését és ajánlásait,
- az Állami Számvevőszék büntetőfeljelentést tesz a jelentés nyomán,
- az állampolgárok tájékoztatást kapnak az állampénzügyek és az államháztartás működéséről, az általuk befizetett adóforintok felhasználásáról, ami fontos feltétele a demokratikus berendezkedés stabilitásának és hatékony működésének.

Megerősített jogosítványokat hozott az új ÁSZ-törvény

Az ÁSZ munkájának megfelelő hasznosulása érdekében 2011-ben a törvényalkotó a korábbi szabályozásban szereplőhöz képest jelentős többletjogosítványokat adott a Számvevőszéknek. Az előző, 1989-es törvényből leginkább épp azok a garanciális elemek hiányoztak, amelyek lehetővé tették volna a közpénzek hatékony és gyakorlati következményekkel járó ellenőrzését. Az ellenőrzöttek jogi következmények nélkül tagadhatták meg az együttműködést a számvevőkkel, illetve az sem járt szankciókkal, ha a jelentésekben megfogalmazott megállapításokat és javaslatokat figyel-

men kívül hagyták. Az új törvény elfogadása ebből a szempontból új időszámítás kezdetét jelenti a számvevőszéki ellenőrzésben, a korábbi szabályozás megengedő szabályainak helyére ugyanis konkrét cselekvést előíró rendelkezések léptek, amelyekhez szoros határidők tartoznak.

A törvény három területen ígér komoly megújulást, mégpedig a számvevőszéki jogosítványok, a függetlenségi garanciák, illetve az átláthatóság területén.

Az új törvényből adódóan a Számvevőszék a korábbinál érezhetően erősebb jogosítványokkal rendelkezik, ami azt a célt szolgálja, hogy ne maradhassanak következmények nélkül az ellenőrzések. A jogszabály kimondja, hogy az ellenőrzések lefolytatása és megtervezése érdekében az ellenőrzött szervezetnek együtt kell működnie, meg kell adnia az ellenőrzéshez szükséges tájékoztatást és rendelkezésre kell bocsátania a szükséges dokumentumokat.

A közpénzek pazarlása esetén az Állami Számvevőszék elnöke lehetőséget kapott arra is, hogy kezdeményezze a keretek zárolását, vagy akár az állami támogatások folyósításának felfüggesztését. Az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt határidőre az Állami Számvevőszék elnökének megküldeni, míg a korábbi szabályozásban ilyen kötelezettség nem szerepelt.

Az Állami Számvevőszék erejét nagyban növeli, hogy a számvevőszéki ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegéséért a jövőben akár három évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható.

A javaslat körülbástyázza a számvevőszéki munka alapfeltételének tekinthető függetlenséget mind pénzügyi, mind pedig intézményi és szervezeti szinten. Az új magyar törvény más országok számára is példamutató lehet, illeszkedik ugyanis a nemzetközi trendbe: az Európai Számvevőszékek épp legutóbbi kongresszusukon fogadtak el egy olyan nyilatkozatot, amelyben határozottan kiállnak a legfőbb ellenőrzési intézmények függetlensége mellett, illetve támogatnak minden olyan kezdeményezést, amely ezt erősíti. Az intézményi és szervezeti függetlenség legfőbb záloga, hogy az Állami Számvevőszék továbbra is csak az Országgyűlésnek van alárendelve, a jelentések, illetve az abban foglalt megállapítások, következtetések pedig bíróság vagy más hatóság előtt nem támadhatók meg. Az új törvény lehetővé teszi, hogy az ÁSZ pénzügyi, gazdasági értelemben is független legyen a mindenkori kormányzattól.

Komoly előrelépés az is, hogy a törvény rögzíti, hogy az Állami Számvevőszék összes jelentése nyilvános. A korábbi jogszabályban ugyan nem volt ilyen előírás, de az ÁSZ elnökeként saját hatáskörömben ezzel megegyező döntést hoztam, így ebben az esetben egy, a gyakorlatban már működő megoldást emelt jogerőre a törvényalkotó.

Az új ÁSZ-törvény 2011. július 1-jén lépett hatályba, és máris van pozitív hozadéka. Ebből adódóan került nyilvánosságra augusztusban három település, Felcsút, Emőd és Vásárosnamény számvevőszéki jelentése, és a jogszabályi változás hatása az is, hogy a Zala Megyei Önkormányzat még a számvevőszéki ellenőrzés befejezése előtt cselekvési tervet fogadott el anyagi helyzetének rendezésre érdekében.

Egy speciális pluszfeladat: a Költségvetési Tanács és az ÁSZ

Magyarország pénzügyi körökben éveken keresztül az állami költségvetés sérülékenységének egyik mintapéldája volt, ami az ezredfordulótól évről évre a tervezettnél jóval nagyobb deficitet láttán nem is nevezhető meglepőnek. Szintén rosszat tett az ország megítélésének, hogy az Európai Unión belül hazánk volt az első olyan állam – még 2008-ban -, – amelynek mentőövet kellett kérnie a nemzetközi szervezetektől. A magyar költségvetés elszállt, az államadósság növekedése pedig korábban nem tapasztalt sebességbe kapcsolt: az adósságráta 2011 elején meghaladta az éves gazdasági teljesítmény 80 százalékát, és az utóbbi hónapok lendületes adósságcsökkentése ellenére még most is bőven 70 százalék felett van.

A folyamatok láttán nem meglepő, hogy a felelős közpénz-gazdálkodás a 2012 januárjában hatályba lépő új Alaptörvényben is hangsúlyosan szerepel. Ez jelentős változás a jelenleg hatályos alkotmányhoz képest, az ugyanis legfeljebb áttételesen foglalkozott közpénzügyi kérdésekkel.

Az Alaptörvény több olyan, kifejezetten szigorú előírást tartalmaz, amely a felelős gazdálkodást szolgálja. Ilyen például, hogy az Országgyűlés nem fogadhat el olyan költségvetést, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét. Sőt, mindaddig, amíg az államadósság magasabb ennél az értéknél, az Országgyűlés csak olyan büdzsét fogadhat el, amely az államadósság csökkentését tartalmazza. A fenti szabályoktól csak nagyon kivételes esetben lehet eltérni, ami jól mutatja, hogy Magyarországon az adósság csökkentése a legfőbb gazdaságpolitikai prioritássá vált.

Magyarország és a már korábban az alkotmányos adósságplafon eszközéhez nyúló országok példája ragadós lett. Ezt mutatja, hogy a német kancellár és a francia elnök által 2011 augusztusában beterjesztett „európaktum” egyik fő eleme épp az, hogy mind a 17 eurót használó uniós államnak be kell vezetnie a magyarhoz hasonló adósságmaximumot, a 60 százaléknál magasabb GDP-arányos adósság alatt nyögő államoknak pedig el kell kötelezniük magukat az adósság folyamatos csökkentése mellett.

A magyar Alaptörvény fontos újdonsága az is, hogy a Költségvetési Tanács az alkotmányi jogállással rendelkező szervek közé került, azaz az Állami Számvevőszékkel és a Magyar Nemzeti Bankkal megegyező státuszt kapott. Az Alaptörvény szintén rögzíti, hogy az adósságállomány leszorítása érdekében a szervezet általános visszaküldési jogot kap. Ez azt jelenti, hogy a magyar parlament nemzetközi szinten is kiemelkedő önkorlátozást vállalt, a költségvetést ugyanis csak a Tanács hozzájárulásával lehet majd elfogadni. A Tanácsnak adott jogosítvány elsősorban azt szolgálja, hogy a lehető legjobb, legmegbízhatóbb, leginkább megalapozott költségvetési terv jusson el a parlamentig – szavazni és a felelősséget vállalni a képviselőknek kell majd.

A 2011-ben megerősített Költségvetési Tanács a Magyar Nemzeti Bank (MNB) és az Állami Számvevőszék (ÁSZ) elnökéből, illetve egy, a köztársasági elnök által kinevezett tagból – az elnökből - áll. A testületet mindössze három fő alkotja, saját hivatala nincs, amit az tesz lehetővé, hogy a Tanács az MNB és az ÁSZ szakmai apparátusára és a magyar tudományos élet elismert műhelyeinek elemzéseire épít.

A Költségvetési Tanács átalakítása és megerősítése a Számvevőszék munkájára is hatással van. A Tanácsnak minden év őszén meg kell ítélnie, hogy a költségvetési törvénytervezet alapján teljesül-e az alkotmány államadósságra vonatkozó feltétele, vagyis hogy biztosított-e az adósság csökkenése, vagy legalábbis szinten maradása, ha nem, akkor pedig a kormánynak új költségvetési tervet kell készítenie. Ez a feladat természetesen csak a megfelelő szakmai háttérmunkára alapozva teljesíthető. Ez azt jelenti, hogy ÁSZ kutatóinak és a költségvetéssel foglalkozó munkatársainak olyan elemzéseket kell készítenie, amelyek lehetővé teszik, hogy az ÁSZ elnöke és a Tanács többi tagja felelős döntést tudjon hozni.

Ezzel magyarázható, hogy a Költségvetési Tanács átalakításából adódó feladatok miatt a Számvevőszék kutatóintézete, az ÁSZKUT idén ősztől újra elkészíti költségvetési kockázatelemzését. Ezt az elemzést az intézet már 2007-ben és 2008-ban is megcsinálta, de a régi, 2011-ben lecserélt Költségvetési Tanács 2009-es felállásakor felhagytak ezzel a tevékenységgel.

A költségvetési kockázatelemzés lényege a kormányzat makrogazdasági prognózisának elemzése, amelynek célja a kockázatos pontok kiszűrése és a konzisztencia vizsgálata. A kiinduló pont a költségvetés bevételeit meghatározó folyamatok trendjének meghatározása, majd pedig az ezt befolyásoló exogén (kormánytól független) és endogén (kormányzati) tényezők beazonosítása. Az elemzés szerint kockázat abban az esetben állapítható meg, ha a trendtől való eltérést sem külső, sem belső tényezők nem magyarázzák. A költségvetés kockázatelemzését bemutató tanulmány egy általános áttekintés, amelyben az ÁSZ megfogalmazza és számszerűsíti a kockázatokat annak érdekében, hogy segítse a Költségvetési Tanács munkáját – és ezzel megalapozza a felelős közpénzgazdálkodást.

Nem kérdéses, hogy az utóbbi években Magyarország - részben saját hibájából, részben pedig az eurózóna adósságválságából adódóan - nehéz gazdasági helyzetbe került. Az utóbbi bő egy esztendő gazdaságpolitikai intézkedései azonban egyértelműen növelték a gazdaságpolitika hitelességét és ezzel eltávolították Magyarországot a leginkább veszélyeztetett országok csoportjától: a magyar államkötvényeket biztonsággal el lehet adni a piacon, ami arra utal, hogy a befektetők bíznak a megtett lépések sikerességében. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy hátradőlhetünk, hanem sokkal inkább azt, hogy továbbra is mindent meg kell tennünk a felelős közpénzgazdálkodás és gazdaságpolitika érdekében – ez ugyanis Magyarország felemelkedésének egyik legfontosabb záloga.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Domokos László
az Állami Számvevőszék elnöke

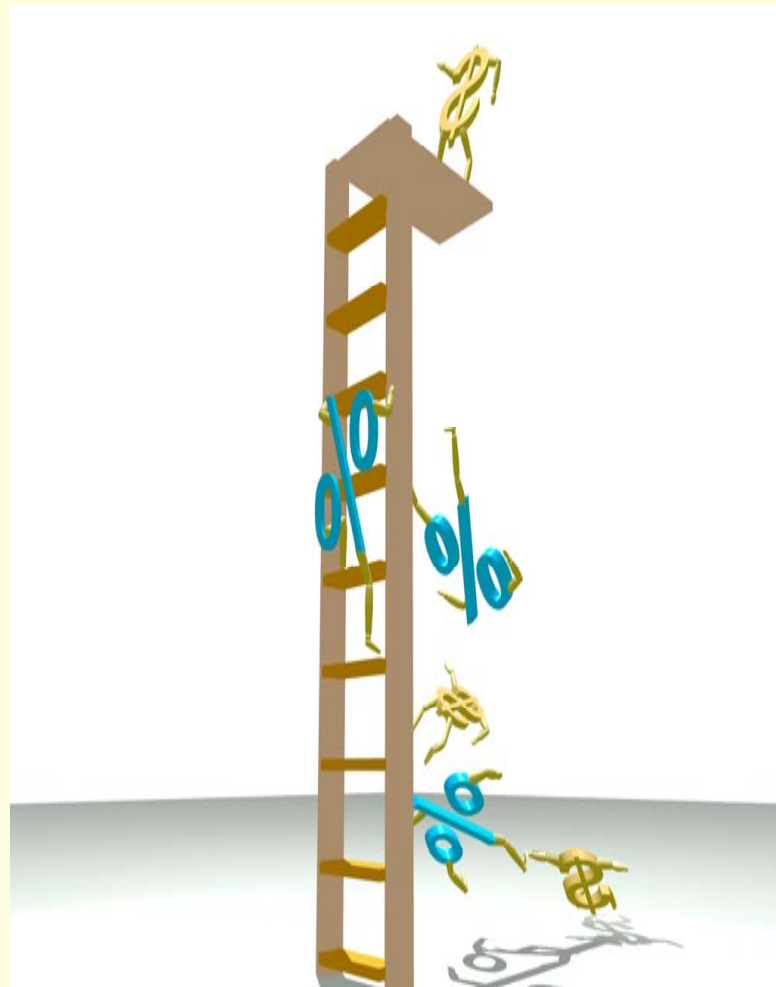
Az Állami Számvevőszék feladatai és a közigazgatás jövőbeni változásai

XIX. Országos Könyvvizsgálói Konferencia
2011. szeptember 8-9., Balatonalmádi

A válság kihívásai

Szűkíti gazdaságpolitikánk mozgásterét:

a költségvetési hiány
elszaladása 2002 után,
az államadósság
megemelkedése,
az önkormányzatok
eladósodása,
felelőtlen
közpénzgazdálkodás
terhes öröksége
az adósság külföldi
devizában.

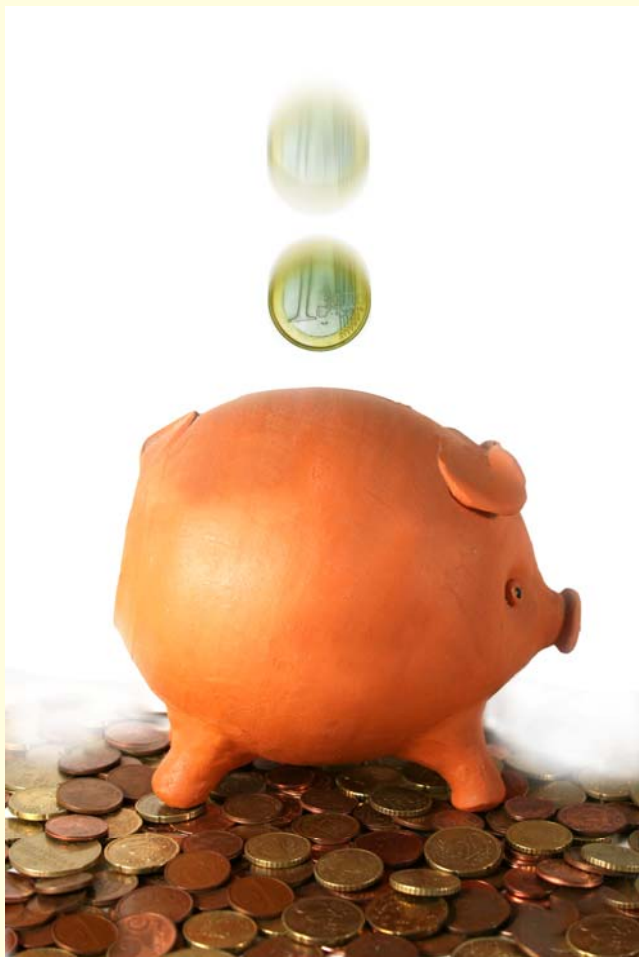
Válaszok a kihívásokra

A Kormány és a Parlament döntései:

közpénzügyi fejezet az Alaptörvényben, megerősített jogosítványok a Költségvetési Tanácsnak, az Állami Számvevőszékről szóló törvényt újrakodifikálása.

Takarékosság és hatékonyság

Hatékonyabb gazdálkodás
az erőforrásokkal.

A jogosítványok
kiszélesítése.

Az átláthatóság növelése.

A szankcionálás erősítése.

Az ÁSZ jogállása

Az ÁSZ jogállását, hatáskörét és feladatait az Alaptörvény és az Állami Számvevőszékről szóló, 2011. évi LXVI. törvény határozza meg.

Az Állami Számvevőszék „az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve.

Általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás ellenőrzését.

Az ÁSZ egy hivatal

Az ÁSZ az ellenőrzési tapasztalatain alapuló megállapításaival, javaslataival, tanácsaival segíti az Országgyűlést, az ellenőrzött szervezetek munkáját, és a jól irányított állam működését.

A törvény a hivatali típusú számvevőszék modelljét fogadja el, tehát az ÁSZ kötelező érvényű határozatot, ítéletet nem hoz.

Az ÁSZ nem hatóság vagy bíróság

Az ÁSZ az ellenőrzés során felmerülő bűncselekmény gyanúja esetén megállapításait az illetékes hatósággal haladéktalanul közli.

Mivel az ÁSZ nem hoz ítéletet, így az Állami Számvevőszék jelentései, az abban foglalt megállapításai, következtetései bíróság vagy más hatóság előtt nem támadhatóak meg.

Miképp hasznosul a számvevőszéki munka?

1. Az ellenőrzött intézkedést hoz az ÁSZ jelentésének nyomán.
2. Az ÁSZ-jelentés ajánlásai beépülnek a törvényekbe, a jogszabályokba.
3. Az ellenőrzött gazdálkodása és működése megváltozik az ajánlások alapján.
4. A törvényalkotó felhasználja az ÁSZ jelentését és ajánlásait.
5. Az Állami Számvevőszék büntetőfeljelentést tesz a jelentés nyomán.
6. Az állampolgárok tájékoztatást kapnak az állampénzügyek és az államháztartás működéséről, az általuk befizetett adóforintok felhasználásáról, ami fontos feltétele a demokratikus berendezkedés stabilitásának és hatékony működésének.

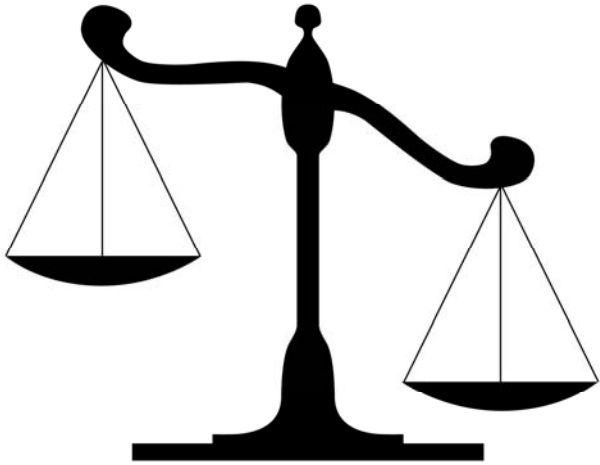
Legyen vége a következmények nélküli ellenőrzésnek!

A jelentéseinek jobb hasznosulása érdekében a törvényalkotó 2011-ben többletjogosítványokat adott a Számvevőszéknek.

A 1989-es törvényből épp azok a garanciális elemek hiányoztak. Az ellenőrzöttek jogi következmények nélkül tagadhatták meg az együttműködést, hagyhatták figyelmen kívül a jelentésekben megfogalmazott javaslatokat.

Új törvény, új időszámítás

Az új ÁSZ törvény elfogadása új időszámítás kezdetét jelenti. Az új törvény

- megszünteti a következmények nélküli ellenőrzési megállapítások gyakorlatát.
- szankciók az együttműködés megtagadása, illetve az ÁSZ javaslatainak ignorálása esetén,
- konkrét cselekvést előíró rendelkezések, szoros határidők.

Az új ÁSZ törvény

- tovább növeli a Számvevőszék függetlenségét,
- pontosítja, hatékonyabbá és átláthatóbbá teszi az ellenőrzési tevékenységet,
- bővíti az ÁSZ eszköztárát,
- segíti a közpénzek transzparens felhasználását, a felelős, a közvagyon megóvását és gyarapítását garantáló gazdálkodást.

Az új ÁSZ-törvény első eredményei

A törvény rögzíti, hogy az Állami Számvevőszék összes jelentése nyilvános.

Három település Felcsút, Emőd és Vásárosnamény számvevőszéki jelentése „fent van” a honlapon és a hírportálon.

Zala Megyei Önkormányzat még a számvevőszéki ellenőrzés befejezése előtt cselekvési tervet fogadott el pénzügyi helyzetének rendezésére érdekében.

Gazdasági törvényalkotás és felelős gazdálkodás

Magyarországon az adósság csökkentése a legfőbb gazdaságpolitikai prioritássá vált.

Az Alaptörvény több olyan, kifejezetten szigorú előírást tartalmaz, amely a felelős gazdálkodást szolgálja.

Az Országgyűlés nem fogadhat el olyan költségvetést, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét.

Amíg az államadósság magasabb ennél, az Országgyűlés csak olyan büdzsét fogadhat el, amely az államadósság csökkentését tartalmazza.

Magyarország az alkotmányos adósságplafon példája ragadós lett.

Költségvetési Tanács

A Költségvetési Tanács az alkotmányi jogállással rendelkező szervek közé került.

Az adósságállomány leszorítása érdekében a szervezet általános visszaküldési jogot kap.

A költségvetést csak a Tanács hozzájárulásával lehet elfogadni.

A jogosítványok elsősorban azt szolgálják, hogy a lehető legjobb, legmegbízhatóbb, leginkább megalapozott költségvetési terv jusson el a parlamentig – szavazni és a felelősséget vállalni a képviselőknek kell majd.

Költségvetési Tanács és ÁSZ

A Költségvetési Tanács a MNB és az ÁSZ elnökéből, illetve egy, a köztársasági elnök által kinevezett tagból – az elnökből - áll.

A testületet három fő alkotja, saját hivatala nincs, a Tanács az MNB és az ÁSZ szakmai apparátusára és a tudományos élet műhelyeinek elemzéseire épít.

A Tanácsnak meg kell ítélnie, hogy a költségvetési törvénytervezet alapján teljesül-e az alkotmány államadósságra vonatkozó feltétele, ha nem a kormánynak új költségvetési tervet kell készítenie.

Speciális pluszfeladatok

Az ÁSZ olyan elemzéseket készít, amelyek lehetővé teszik, hogy a Tanács felelős döntést hozzon.

Az ÁSZKUT idén ősztől újra elkészíti költségvetési kockázatelemzését, melynek célja a kockázatok kiszűrése, a konzisztencia vizsgálata, a költségvetés bevételeit meghatározó trendek meghatározása. Kockázat akkor állapítható meg, ha a trendtől való eltérést sem külső, sem belső tényezők nem magyarázzák.

Következtetések

Magyarország - részben saját hibájából, részben pedig az eurózóna adósságválságából adódóan - nehéz gazdasági helyzetbe került.

Az utóbbi bő egy év gazdaságpolitikai intézkedései azonban egyértelműen növelték a gazdaságpolitika hitelességét és ezzel eltávolították Magyarországot a leginkább veszélyeztetett országok csoportjától.

